

معاون محترم بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: نمک کم سدیم

با سلام و احترام

پیرو درخواست برخی از معاونت های محترم بهداشت دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی پیرامون اظهار نظر در مورد نمک های کم سدیم، خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایید که توضیحات زیر، از طریق مدیران محترم گروه بهبود تغذیه جامعه، در برنامه های آموزشی تغذیه مد نظر قرار گیرند:

نمک خوراکی، یک ماده شیمیایی متبلور، شورمزه و بدون بو می باشد که عمدتاً از کلرید سدیم تشکیل شده است. سدیم موجود در نمک، به عنوان کاتیون اصلی خارج سلولی، نقشی اساسی در حفظ تعادل اسید و باز، تنظیم حجم پلاسما، انتقال پیام های عصبی و کارکرد مناسب عصبی-عضلانی بدن دارد. توصیه مجامع علمی بین المللی آن است که کل نمک مصرفی روزانه افراد (شامل نمک آشکار و پنهان)، باید کمتر از پنج گرم باشد. لازم به ذکر است که به سبب فقر شدید ید در آب و خاک کشور ما و همچنین وجود ناخالصی های فراوان، از جمله فلزات سنگین در منابع نمک، همان میزان اندک مصرفی روزانه نیز حتماً باید از نوع یددار و تصفیه شده باشد. با تمام این احوال، میزان مصرف نمک در کشور ما ۲ تا ۳ برابر مقدار مجاز برآورد شده است. نتایج تحقیقات و بررسی های علمی نشان داده که دریافت زیاد نمک، علاوه بر افزایش فشار خون، اثرات زیانبار دیگری نظیر افزایش احتمال بروز سکته قلبی، سرطان معده و آسم را نیز به همراه دارد. همچنین، مصرف زیاد نمک سبب جدا شدن کلسیم از استخوان ها و دفع آن از ادرار می شود و از همین رو زمینه ساز بروز پوکی استخوان می گردد. بنابراین، برای کاهش خطر پوکی استخوان، مصرف نمک باید کاهش یابد.

در حال حاضر برخی از تولید کنندگان اقدام به تهیه نمک های کم سدیم نموده اند که در آنها، بخشی از کلرید سدیم با کلرید پتاسیم جایگزین شده است. اگرچه اینگونه نمک ها برای برخی افراد و بیماران از جمله مبتلایان به فشار خون مناسب هستند، هرگز نمی توان مصرف آنها را برای عموم جامعه توصیه نمود، چرا که استفاده از این نوع نمک برای برخی بیماران، از جمله مبتلایان به بیماری مزمن کلیه که رژیم غذایی آنها باید محدود از پتاسیم باشد، بسیار زیانبار خواهد بود. این نکته از آن جهت حائز اهمیت است که تنظیم تعادل پتاسیم یکی از وظایف اصلی کلیه است و در بیماران کلیوی، امکان

دفع پتاسیم اضافی خون به طور کامل فراهم نیست. بنابراین ، مصرف منابع پتاسیم از جمله نمک های حاوی کلرید پتاسیم ، برای این بیماران مناسب نخواهد بود. بر این اساس، به منظور جلوگیری از خطرات احتمالی مصرف نمک های پتاسیم، مصرف آنها صرفا باید تحت نظر پزشکان و با تجویز ایشان صورت بگیرد و توزیع آنها نیز ترجیحا باید از طریق داروخانه ها انجام شود.

دکتر زهرا عبداللهی
مدیر دفتر بهبود تغذیه جامعه

رونوشت:

سرکار خانم غرابی دبیرخانه م بهداشتی دانشکده ع پ و خ ب د آبادان
جناب آقای جنگجو دبیرخانه حوزه ریاست دانشکده ع پ و خ ب د گراش
سرکار خانم مشعوف دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د تهران
سرکار خانم مهدی زاده دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د شهید بهشتی
سرکار خانم شکوهی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د فارس
سرکار خانم عرب اسماعیلی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د شاهرود
جناب آقای سجاد کوهکن دبیرخانه م بهداشتی دانشکده ع پ و خ ب د ایرانشهر
سرکار خانم نقوی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د مراغه
سرکار خانم حسینی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د کهگیلویه و بویر احمد
سرکار خانم زند عباس آبادی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د ایران
جناب آقای محمد حسین شیرخانی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د بم
سرکار خانم تولایی نژاد دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د فسا
سرکار خانم بابایی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د قزوین
جناب آقای جهانگیری دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د قم
سرکار خانم اعتدالی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د چهارمحال بختیاری
جناب آقای محمد حسنی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د کاشان
عباسی سراجی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د البرز
سرکار خانم رسولی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د کردستان
سرکار خانم واعظی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د کرمان
سرکار خانم پروینی دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د کرمانشاه
سرکار خانم اونق دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د گلستان
سرکار خانم عجم دبیرخانه م بهداشتی دانشگاه ع پ و خ ب د گناباد